

سازمان ما هم با آموزش

سعیده اکبری نظری

گروه باید هم قادر به گذشت و پوشاندن عیب او باشند و هم قادر به تذکر دادن.

- اطاعت از رهبر و سرگروه، یکی دیگر از توانایی‌هایی است که بچه‌ها در گروه یاد می‌گیرند. آن‌ها باید بدانند در برخی جنبه‌ها ممکن است افرادی دارای توانایی‌هایی بیشتر از خودشان باشند و برای پیشبرد اهداف گروه، موظف به اطاعت از رهبر گروه هستند.

- توانایی دیگری که در کار گروهی باید تجربه کرد، آن است که گهگاهی در موقعیت‌های مناسب، بدون این که نظم محیط و پیشرفت کار مختل شود، اعضا باید بتوانند یکنواختی کار را به هم بزنند و فضای شاد و بشاشی را برای خود و هم گروهی‌ها ایجاد کنند. توانایی لذت بردن از کار گروهی، در عین پیشبرد اهداف، هنری است که بسیاری از افراد فاقد آن هستند.

علاوه بر این موارد، می‌توان به تمرین مهارت خوب گوش کردن، حل مسئله، ابراز وجود و بسیاری مهارت‌ها و توانایی‌های فردی و اجتماعی دیگر نیز اشاره کرد.

به نظر می‌رسد در تمام کلاس‌های درسی، امکان تمرین این مهارت وجود دارد. باید از بچه‌ها بخواهیم گروه‌های درسی یا تحقیقاتی تشکیل دهند و بخشی از ساعت کلاس را به انجام کار گروهی اختصاص دهیم و علاوه بر رفع اشکالات علمی گروه‌ها، به نحوه اجرای کار گروهی توسط هر دانش‌آموز دقت کنیم. به این ترتیب، ضمن شناخت ویژگی‌های فردی هر یک از بچه‌ها، امکان اصلاح مشکلات رفتاری آن‌ها در حین کار گروهی نیز فراهم می‌شود. بنابراین ضمن ایجاد کلاسی شاد و پویا، به وظیفه واقعی معلم که همان تربیت نسلی توانمند در تمامی جنبه‌های زندگی است، عمل کرده‌ایم.

در انتها پیشنهاد می‌کنم، برای تمرین بهتر این مهارت در کلاس، به مقاله‌های کار گروهی و همیاری، در شماره‌های پی‌درپی ۸۵ و ۸۶ همین مجله مراجعه کنید تا با انواع یادگیری از طریق کار گروهی آشنا شوید.

همه ما از لحظه تولد مجبور به تعامل با دیگران هستیم و این تعامل، یعنی از دیگران خدماتی را دریافت کنیم و در مقابل آن، خدماتی به آن‌ها ارائه دهیم. در بسیاری موارد نیز اتفاق می‌افتد که کاری به دست یک نفر انجام نمی‌شود و چندین نفر باید با هماهنگی یکدیگر آن را انجام دهند. امکان انجام بعضی از کارهای بزرگ هم با هماهنگی هزاران نفر به وجود می‌آید. در این نوع کارها، علاوه بر این که باید به لحاظ تخصصی قادر به انجام کارهای محوله باشیم، داشتن مهارت کار گروهی نیز بسیار اهمیت دارد.

بسیاری از ما به کسانی برخوردیم که توان تخصصی بالایی داشته‌اند، اما به دلیل نداشتن مهارت کار گروهی، باعث پایین آمدن کارآمدی جمع شده‌اند. پس تربیت فرزندی با توانایی‌های علمی بالا، اما ناتوان در انجام کارهای جمعی، باز هم شکست و عدم موفقیت او را در آینده به دنبال دارد.

شاید هدف بسیاری از ما معلم‌ها، از تشکیل گروه‌های درسی در کلاس، رشد علمی کلاس از طریق استفاده از دانش‌آموزان برتر برای کمک دادن و هدایت دانش‌آموزان ضعیف‌تر در درس باشد، یا انجام کاری تحقیقاتی از طریق تقسیم کار. اما کار گروهی، مقوله‌ای فراتر است و می‌توان آن را موقعیتی مناسب برای تمرین اکثر مهارت‌هایی که در این چند شماره به آن پرداختیم، به حساب آورد.

در این جا به برخی از این مهارت‌ها که در ذیل کار گروهی می‌توان به آن‌ها دست یافت، اشاره‌ای می‌کنیم:

- بچه‌ها در گروه تعامل و ارتباط مؤثر با همدیگر را به خوبی یاد می‌گیرند، به خصوص اگر گروه‌بندی توسط معلم صورت گیرد و بچه‌ها مجبور باشند با کسانی غیر از دوستان صمیمی خود و دارای روحیات متفاوت کار کنند. بدین ترتیب، صبر و مدارا در برخورد با نظرات و ویژگی‌های مخالف را می‌آموزند. به علاوه یاد می‌گیرند از برخی علاقه‌های شخصی، به خاطر گروه بگذرند، کندی افراد ضعیف‌تر را تحمل کنند و به جای سرزنش، آن‌ها را به پیشرفت تشویق کنند تا سریع‌تر به اهداف گروه برسند.

- در گروه هر کس باید از یک سو وظایف خود را به طور کامل انجام دهد و از سوی دیگر با از دایره اختیارش فراتر نگذارد. حال اگر کسی به این نکته توجه نکرد و ناآگاهانه از حدودش فراتر رفت، یا گهگاهی در انجام وظایف خود کاهلی کرد، سایر افراد

تربیت فرزندی با توانایی‌های علمی بالا اما ناتوان در انجام کارهای جمعی، باز هم شکست و عدم موفقیت او را در آینده به دنبال دارد